

STREŽBA
V OBLASTI

Glasilo kolektiva rudnika lignita Uelenje

rudar

Priloga — Informator

Leto VII

Sobota, 15. december 1973

Št. 9

VSEBINA - Ob vdoru reševalci na mestu • Iz delovnega načrta za december • Samokritike na rudniku včasih preveč /Z 9. redne seje predsedstva našega sindikata/ • Škoda • Novo v Knjižnici /Nevin Birsa: Stekleni vihar, Géza Gárdonyi: Atila bič božji/ • Uspeh zbiralne akcije za dom v Kumrovcu • V Delavskem klubu si še lahko rezervirate silvestrovanje • Področni odbor ZSJ za energetiko gostoval pri nas

Glasilo TOZD proizvodnja premoga ESO zunanji obrat EJE avtopark PRZS skupne službe

Ob vdoru reševalci na mestu

/Slikal L. Ojsteršek/

Na izredni seji sveta delegatov TOZD v ponedeljek, 10. decembra, v sejni sobi direktorja, v poznih popoldanskih urah, pri svečah, so delegati in vodilni delavci rudnika ocenili reševalno akcijo zaradi vdora vode, predvideli najnujnejše ukrepe za omejitev nadaljnje škode in pozvali kolektiv, da ukrepe solidarno podpre.

Speljati vodo po ceveh. Osušiti koto - 62 v jami Preloge. Ponovno začeti z normalnim delom v Zahodnem polju. Čimveč pridobivati v Vzhodnem polju in stebru 8 ... To je po besedah vodje PP ing. Janežiča prvo, da se izognemo še večji škodi. Svet delegatov se je z vodjem PP strinjal.

Svet delegatov tudi pričakuje, da bomo delavci zunanjih TOZD kadarkoli in kjerkoli bo potrebno delovno podprli prizadevanja rudarjev, da nadoknadijo izgubljeno proizvodnjo; zlasti pri delu ...

/Dalje na 5. strani! /

Iz delovnega načrta za december

Proizvodnja v novembru

	Dnevi	Ton
Os.načrt	23	320 400
Del.načrt	24 4/3	337 000
Dosež.	24 4/3	328 000

Skupna proizvodnja za prvih 11 mesecev je letos večja od proizvodnje v enakem obdobju lani za 5,2% - dnevna za 4,9%. Delovnih dni je bilo letos v prvih 11 mesecih za 1 1/3 več kot v enakem obdobju lani.

Za zadnji mesec letošnjega leta predvidevamo naslednji obseg proizvodnje:

	del.dnevi	t/dan	t/mesec
os.načrt	25 1/3	14 287	361 900
del.načrt	25 4/3	13 800	363 400
% na os.načrt	103,9	96,6	100,4

Ker primanjkuje premoga, bodo proizvodni obrati delali vse delavnike do vključno 29. 12. in po eno tretjino prvih štirih nedeljah meseca. V nedeljo, 30. 12., in ponedeljek, 31. 12., ne bomo delali. Od skupno 5 sobot bosta plačani 100-odstotno 2 soboti, 1. in 29. 12., 3 sobote, 8., 15. in 22. 12. pa bodo plačane 150-odstotno.

O delu v obratih!

V VZHODNEM POLJU primanjkuje 50 delavcev, največ za steber 8 - tam tudi zamuja priprava novih čel zaradi počasne nabave opreme. Tudi v decembru bodo slabši rezultati zaradi prelomniške cone v obeh etažah in zaradi dela z novinci na uvajalnih čelih.

V ZAHODNEM POLJU potrebujejo še 20 delavcev. Dnevna proizvodnja bo v drugipolovici decembra nižja zaradi selitve čela OMKT v steber IV/2.

V JAMI ŠKALE je ostalo le še delo-

Dalje na 2. strani!

Nadaljevanje s 1. strani!

višče RŠC. Nadaljujejo s sanacijo področja, kjer je vdrla voda, kar bo negativno vplivalo na višino proizvodnje.

V KLASIRNICI ne predvidevajo večjih problemov. Zaradi močnejšega ventilatorja v Prelogah bo zračenje v Zahodnem polju boljše.

V decembru bodo montirali ventilator v zračilnem jašku Pesje.

ENOTA JAMSKIH GRADENJ bo obzidovala jamske prostore v severnem in južnem krilu Zahodnega polja.

ELEKTROSTROJNI OBRATI potrebujejo večje število kvalificiranih delavcev - zaradi primanjkljaja zaostajajo nekatera dela.

ZA ZUNANJI OBRAT bomo morali poiskati možnost skladiščenja težkih predmetov zunaj ograje.

OBRAT EFE bo v decembru proizvedel 3 milijone opečnih enot. Zaradi vzdrževalnih del enota EFE 1. 12. in 29. 12. ne bo obratovala.

OBRAT PLASTIKA bo v decembru proizvedel 15 ton trakov in 8 ton niti. /v.o./

Z 9. redne seje predsedstva našega sindikata v ponedeljek, 26. novembra

Samokritike na rudniku včasih preveč

Da smo včasih nemara res preveč samokritični, je pokazalo na seji pregledano poročilo o uresničenju sklepov rudniškega sindikata in njegovega predsedstva v sedanji mandatni dobi.

Tudi v oceni dela našega sindikata po pismu IB ZKJ in predsednika Tita ter 29. seji CK ZKS, ki jo je predsedstvo obravnavalo, bi lahko bila zapisana podobna ugotovitev. To pa, če bi bilo še več opravljenega v pogledu varčevanja z delovnim časom in repro materiali, če bi hitreje napredovalo dosledno nagrajevanje po delu, če bi točneje določili osnove in merila za delitev stanovanj in stanovanjskih kreditov, če bi bili učinkovitejši v skrbi za družbeno prehrano naših delavcev in če bi družbenopolitična akcija, na katero pismo in seja pozivata, zajela še več naših delavcev.

Resnico o včasih pretirani samokritičnosti, na katero je opozoril predsednik sindikata tov. Erno, potrjujejo tudi podatki iz drugega gradiva za to sejo.

Predsedstvo je namreč poleg pregleda sklepov in ocene svojega dela obravnavalo še:

- smernice kratkoročnih nalog sindikata, ki zadevajo tudi druge družbenopolitične organizacije, kot tudi organe upravljanja in strokovne službe rudnika;
- družbeni dogovor o usklajevanju meril za delitev dohodka in osebnih dohodkov za območje občine Velenje;
- potek akcije za nabavo cementa; poročilo o obisku naše sindikalne delegacije v SSSR;
- poročilo o delu upravnega odbora blagajne vzajemne pomoči ter
- ponudbo zavarovalnice SAVA za boljše kolektivno nezgodno zavarovanje, o kateri smo glavno povedali že v zadnji številki Informatorja.

Kateri so v celoti uresničeni sklepi?

Takih sklepov lahko naštejemo domala dvajset. Poleg teh je še mnogo ali delno uresničenih ali na začetku izvajanja, zato jih bomo hkrati s pripombami in opombami predsedstva na tej seji omenili posebej.

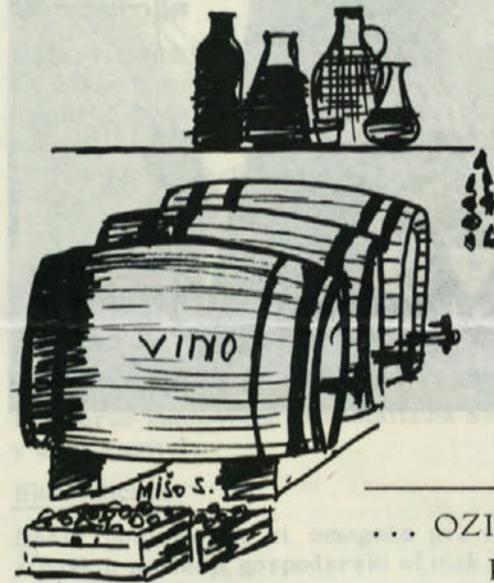
Uspešno realizirane sklepe opišimo po vrsti, kot so bili sprejeti!

Po tem vrstnem redu je tako treba povedati, da sta za letovanje bili nabavljeni še dve prikolici za kampiranje.

Po kriterijih iz leta 1972 je šlo na klimatsko zdravljenje 68 naših delavcev /predvsem bolni na hrbtnici, na srcu, astmatiki in tisti s kožnimi boleznimi/. Izbiranje interesentov za tovrstno zdravljenje je bilo opravljeno po TOZD. Odločitev za kraje zdravljenja in najetje penzionov v posameznem kraju je bila rezultat usklajevanja želja delavcev, razpoložljivih sredstev in zdravniških ugotovitev in priporočil.

Na račun zdravstvenega zavarovanja je šlo 40 odstotkov stroškov zdravljenja.

V dopolnitvah samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih

... OZIMNICE: po naše!

... NA DELO IN Z DELA: rekreacija

dohodkov v rudnikih Slovenije je bilo z uvedbo jamskega dodatka upoštevano težko delo rudarja.

Društvo upokojencev v Velenju in v Šoštanju je prejelo toliko deputatnih kart za premog, kot so nakazovali kriteriji in pogoji, ki jih je sestavil in sprejel naš IO za splošno in samoupravno politiko.

Za boljše obveščenoost je bilo za vse člane konference sindikata RLV na račun njegovih sredstev naročeno glasilo Zveze sindikatov Slovenije - Delavska enotnost.

Rudarjem iz Zabukovice, zaposlenim na RLV, so bile odobrene pravice, ki se nanašajo na stalnost pri RLV, tudi glede na delovno dobo v rudniku Zabukovica. Delovna doba v rudniku Zabukovica se tem članom kolektiva ne upošteva le pri pravici do priznanja za 20-letno neprekinjeno delo na RLV.

Pomanjkljivosti in napake, ki so bile storjene delavcem RLV ob upokojevanju od aprila 1970 dalje, so bile odpravljene.

Znotraj odobrenih proračunskih sredstev RLV je bil narejen razrez in določena višina sredstev za financiranje delovanja društev v občini.

Pri odločanju delavcev TOZD PP je od dveh

SAMOKRITIKA: čemu? ...

predlaganih načinov za obračunavanje jamskega dodatka na priporočilo sindikata obveljal način, ki preprečuje, da bi bil jamski dodatek med delavci v jami različen.

Po TOZD so izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata skupaj z aktivni ZK do 23. aprila sklicali sestanke, na katerih so obravnavali:

- stališča in sklepe, ki sta jih sprejela predsedstvo sindikata in sekretariat OZKS RLV dne 19. aprila, ter
- delovanje in aktivnost družbenopolitičnih organizacij v TOZD in druge aktualne zadeve.

O sprejetih stališčih na teh skupnih sestankih so bili takoj obveščeni: vsi člani predsedstva sindikata RLV, sekretarji aktivov in oddelkov OZKS RLV, sekretariat OZKS RLV ter vsi individualni izvršilni organi RLV /vodje TOZD, vodje jamskih obratov, vodje sektorjev skupnih služb, glavni inženirji in drugi/.

V kratkem času so bili v sestavi, kot je bila dogovorjena, formirani politični aktivni po TOZD, ki so kmalu začeli tudi delovati.

Razprave o predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v delovno organizacijo RLV so bile dobro izpeljane in organizirane, saj je bil pretok informacij oziroma predlogov za spremembe in dopolnitve med SDS in predlagatelji predloga sporazuma razmeroma hiter in učinkovit.

Pripravljen je bil pravilnik o delu organov delavske kontrole.

Organizatorji volitev v organe upravljanja in organe delavske kontrole TOZD in RLV so svoje delo - sodeč po dobri volilni udeležbi in izidu volitev - dobro opravili; zlasti člani izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v TOZD, ki so imeli na skrbi tudi pripravo predloga kandidatnih list.

Uspešno je bilo tudi kreditiranje nakupa ozimnic, ki so ga bili deležni člani kolektiva z manjšimi osebnimi dohodki.

Sklepi, realizirani le delno!

Prvi teh sklepov govori o cenah prevoza delavcev na delo in z dela, o izdajanju vozniških kart in o uvajanju novih avtobusnih prog.

Od tega je v celoti uresničen prvi del: "Vsi, ki se vozijo na delo z javnimi prevoznimi sredstvi, naj za mesečno vozovnico plačajo sami 30 din, ostale stroške pa naj krije rudnik oziroma TOZD, v kateri kdo dela." Teh 30 din predstav-

lja 50 odstotkov polne cene mesečne avtobusne vozovnice na relaciji Velenje, mesto-jašek Preloge.

Drugi del sklepa še ni realiziran. Pravi pa, da bi naj odgovorna strokovna služba rudnika proučila potrebo po uvedbi polovičnih ali celo četrtinskih mesečnih vozovnic. To za delavce med izkoriščanjem letnega ali katerega drugega dopusta oziroma upravičene odsotnosti od dela.

Na drugi del sklepa, čeprav se še ne izvaja, predsedstvo ni imelo pripomb. V zvezi s preostalim delom pa je nakazalo potrebo, da se vsaj za zimo odpre še ena avtobusna proga, in sicer Šoštanj-jašek Preloge. Kot smo slišali, se bo ta proga tudi uvedla, saj se je naša kadrovska služba zanjo že dogovarjala z Izletnikom.

O odpiranju novih prog na splošno, smo od navzočega tov. Močilnika, pomočnika direktorja, zvedeli, da to ni enostavno. Posredi je poslovni riziko prevoznika, ali bo lahko avtobus na novi progi do kraja izkoristil drugje, če bo dohodek od voženj na njej nepričakovano nihal.

Na kratkih progah, kot je Šoštanj-jašek Preloge, pa se zadnje kaj lahko zgodi, saj vemo, da že ob malo toplejšem vremenu ponovno "stopijo v akcijo" številni mopedi.

Še bolj na široko je predsedstvo spodbudil k

in obdelavi, je gotovo težko pričakovati, da bo pravilnik izdelan tako, da bodo delavci z njim zadovoljni. S tem v tesni zvezi pa se postavlja vprašanje, če je pametno forsirati preveč kratek rok za izdelavo pravilnika in tako časovno utesniti samoupravno odločanje in strokovnost izdelave.

Na sredi poti je tudi izvajanje sklepa, da je treba poiskati bolj učinkovite načine obvaščanja kolektiva - z informacijami prek vodij samoupravnih delovnih skupin.

Predsedstvo, vsaj izgledalo je, le delno izpolnjevanje tega sklepa ni dosti prizadelo. Nekdo od članov iz jame je sicer načel razpravo okrog delovanja SDS, ko je opomnil na zbor vodij SDS konec oktobra in takrat dogovorjene odločitve za bolj urejeno delo skupin - pa je prenehal, ker ni bilo odziva.

Kot o deloma realiziranem so govorili tudi o sklepu, da je treba vsem članom izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v TOZD in članom predsedstva sindikata poslati izvlečke določil o nalogah in dolžnostih, ki so zapisane v pravilih delovanja sindikata RLV.

letu - delavcem z več kot 20 let neprekinjene delovne dobe pri RLV pa v višini 2 takih poprečkov/;

- odpravnina ob naravni smrti aktivnega člana kolektiva /v višini 2 omenjenih poprečkov mesečnega neto osebnega dohodka/ in

- odpravnina ob nezgodni smrti člana kolektiva /tudi v višini 2 omenjenih poprečkov/.

OPOMBA - Po sklepu IO za kadrovsko, socialno in stanovanjsko politiko z dne 28. avgusta so ti sklepi predsedstva že v veljavi. Na seji namreč za to še niso vsi vedeli. Glede na sklepe predsedstva se uveljavitev teh razlikuje le v tem, da za pravico do odpravnine ob upokojitvi ni naveden pogoj, da mora biti doba neprekinjena. Glede pravice do odpravnine svojcem ob nezgodni smrti člana kolektiva pa velja dodatek, da poleg izplačane odpravnine rudnik krije stroške umrlega člana v celoti.

V sklepu IO je še rečeno, da se odpravnine financirajo iz sredstev za kalkulatивne osebne dohodke in da se začnejo izplačevati takoj, to je vključno od 28. avgusta dalje.

Na videz odprto vprašanje v zvezi s sklepi predsedstva in sklepom IO je naslednje:

• Predsedstvo se zavzema, oziroma se je, da bi odpravnini ob smrti člana /eno in drugo/ izplačevali letos tudi za nazaj, se pravi, za čas od 1. 1. 1973 dalje - kar pa je že urejeno, kot je urejeno tudi vprašanje pravilnika RLV o pogrebih; IO za kadrovsko, socialno in stanovanjsko politiko ga je že sprejel in ga uveljavlja hkrati s sklepom o odpravninah.

Delno je izpolnjen tudi sklep, ki poziva k usklajevanju izkoriščanja letnih dopustov v občini; predsednik sindikata je na seji povedal, da je že sklican skupni sestanek med predstavniki RLV, RŠC in Gorenja, na katerem naj bi se za to dogovorili.

Težje pa je računati na izpolnitev sklepa predsedstva, da naj bi se pouk v osnovnih šolah začel 10 dni pozneje, tako da bi lahko rudnik podaljšal letovalno sezono v Fiesi. V ta sklep sodi tudi neupoštevana opomba predsedstva, da naj se znotraj načrtov investiranja v družbeni standard kolektiva RLV predvidi tudi potreba po razširitvi doma v Fiesi; mišljena je zlasti izgradnja manjšega pokritega bazena.

Sredi izpolnjevanja je tudi sklep, da morajo izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata v TOZD takoj izvoliti ali določiti stalne zapisničarje in se dogovoriti, da bo delo med člani odborov bolj porazdeljeno, tako da bo delovna odgovornost članov lahko večja.

Na pol poti izvajanja je tudi sprejeta odločitev za reorganizacijo sindikata; v pripravi je ustanavljanje aktivov mladih delavcev v okviru osnovnih organizacij sindikata v TOZD, formiranje 6 osnovnih organizacij sindikata v TOZD PP, potem delegiranje ustreznega števila mladih v izvršne odbore osnovnih organizacij sindikata v TOZD ter v sindikalna delegatska telesa na ravni RLV in občine.

Na osnovi enega od sklepov predzadnje seje predsedstva je začela delovati tudi centralna komisija za delitev dohodka in osebnih dohodkov na rudniku. Njena naloga je, da do konca leta izdela kriterije, ki bodo zagotavljali enotno delovanje komisij TOZD za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Te morejo po kriterijih centralne komisije uskladiti vrednotenja delovnih mest in kvalifikacij v TOZD.

Sicer pa so člani predsedstva o tej zadevi govorili še posebej - v obravnavi družbenega do-

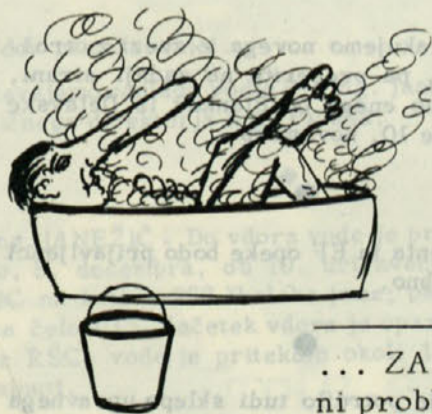
Namesto sklepa

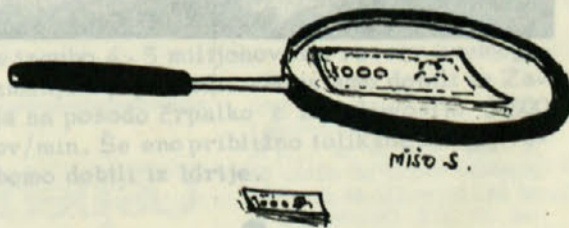
... KDO BO ČAKAL NA KVARTIR: očitno!

... IZRAVNATI PLAČE: igrača!

... ZA TOPLICE: ni problema!

razpravi sklep, ki govori o osnovah in merilih za določanje mesta posameznika v vrstnem redu kandidatov za stanovanje.

Iz izrečenega se je dalo povzeti, da so osnove pregrobo nakazane, pravih meril pa sploh ni izdelanih, in da je to najbrž vzrok problemom okrog dodeljevanja stanovanj. Zato se sama po sebi razume zahteva oziroma sklep predsedstva, da je treba izdelati točen pravilnik o dodeljevanju stanovanj. Druga stvar pa je seveda način ugotavljanja za kolektive TOZD sprejemljivih osnov in izdelava meril. Brez samoupravnega odločanja, ki bo temeljilo na strokovni pripravi

Potem je tu vrsta sklepov predsedstva sindikata o odpravninah. Sklepi so prispevek sindikata RLV k predlogu dopolnil samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki se je izoblikoval na republiškem odboru Sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije in še ni uveljavljen.

Po njih naj bi se na rudniku priznavala:

- odpravnina ob upokojitvi /delavcem z več kot 10 let neprekinjene delovne dobe pri RLV v višini 1 poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na delavca v Sloveniji v preteklem

govora o usklajevanju meril za delitev dohodka in osebnih dohodkov za območje občine Velenje. Zato bomo tudi v članku o problematiki delitve OD pisali posebej. Še prej je namreč treba opozoriti na neko - kljub sprejetim sklepom - hudo zanemarjeno potrebo!

Sklep in potreba, ki ju odrivamo!

Eden od sklepov predsedstva je naročal: "V razpravah o družbenem planu razvoja občine Velenje ne smemo preiti problematike razreza sredstev, ki so namenjena kulturno-umetniškim, športnim in rekreativnim dejavnostim v občini."

Opozorila kot da ni bilo - razprave so minile, tega vprašanja se nihče ni dotaknil!

To za našo dolino, kot tudi za naš kolektiv, postaja značilno. Zunanjih izrazov te značilnosti je na pretek. Kar spomnimo se nekaj teh!

Ob prireditvah v Domu kulture je dvorana nemalokrat prazna. Slike na razstavah v Knjižnici samevajo. Knjige v njej malo berejo - berejo jih le šolarji in ozek krog odraslih. Kulturne rubrike v časopisih ostajajo neprebrane. V točilnicah, gostilnah in hotelu - pogosti pretepi. Saj: prej vržejo družčino na cesto, če zapoje, kot pa če se prereka, kvanta in plane v nasilje; nasploh je kvantanje dovoljeno, petje pa le redkokje!

Vsa čast predsedstvu našega sindikata; o pohodu nekulture so se njegovi člani na seji menili posebej prizadeto. Predsednik Erno je opozoril, kako nas močno močno prekašajo naši severni sosede; ne kakšna samozvana smetana - delavci si tam znajo plemenititi vsakdan z užitek ob lepi knjigi, pesmi, glasbi, razvedrilu z kegljanjem, balinanjem in podobnim.

Zakaj ravno temu našemu družbenopolitičnemu organu vsa čast!?

Zato ker so drugi za to grožnjo velikokrat ravnodušni, pa čeprav po drugi strani moramo vedeti vsi, da ta lahko vpliva tudi na naše odnose - da je treba odnose v kolektivu zato še bolj počlovečiti, posebiti, zostriti v simpatiji do so-delavca.

Toda kako, če pa je za to nujno kopičenje notranjega bogastva človeka; doživetij lepega, resnice o človeku, trenutkov popolnega zadovoljstva, kar pa dajejo le kulturno-umetniške stvaritve in tudi športne prireditve, včasih.

Potrebe, o katerih govorimo, ne more rešiti tudi vse bolj obsedeno sedenje ljudi ob televizorju; največ imajo od igre na ekranu tisti, ki jo igrajo ...

Kaj lahko v tem pogledu storimo takoj?

Predsedstvo meni, da je treba na mrtvilo v našem kulturno-umetniškem, športnem in rekreacijskem življenju najprej opomniti komisijo za šport in rekreacijo.

Po tem pa bo treba sestaviti skupino ljudi, ki bo pregledno seznanjala kolektiv o predvidenih umetniških, zabavnih, izobraževalnih, športnih in rekreacijskih prireditvah v občini - hkrati pa skrbela, da organizatorji prireditev usklajujejo programe tudi z željami delavcev.

Pri tem si bomo vsi morali osebno prizadevati - smo slišali na seji - tudi za to, da izgine iz navade poštirkanost in togost, ki nas odvrča od obiskovanja prireditev v Domu kulture in drugod.

Naslednja potreba je ureditev društvenih prostorov za kolektiv. V samskem domu je to rešeno, vendar ne tako, da bi se lahko zbrali vsi stanovalci naenkrat in za vse namene.

Ureditev društvenih prostorov bi bila popolnoma izvedljiva v objektu za družbeno prehrano naših delavcev, ki pa ga je treba zgraditi.

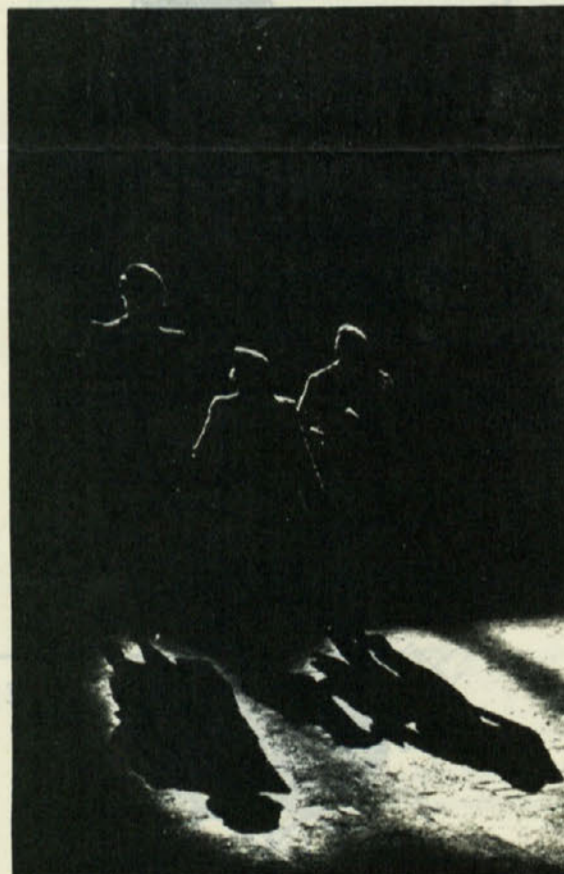
Odločitev za izgradnjo takega objekta je že padla. Mogoče bi ga že tudi gradili, če ne bi imeli težav z lokacijo. Težave menda izvirajo iz različnih interesov v občini. Nekateri menijo, da bi bilo treba zgraditi v mestu centralni objekt za družbeno prehrano. V njem naj bi se poleg

naših delavcev hranili tudi šolarji in ostali. Zato naj bi bil bliže centru mesta. To pa nam ne ustreza, saj moramo tak objekt imeti čim bližje samskemu domu, kjer je glavna naših delavcev, ki želijo ureditev lastne, rudniške družbene prehrane.

Kakor koli že, za rešitev nastalega problema o lokaciji in namenu objekta je bil ustanovljen poseben odbor, ki pa po mesecu in pol ni predlagal še nobene rešitve - in to bo najbrž vzrok, da bo objekt za družbeno prehrano naših delavcev zgrajen pozneje, kot smo na rudniku predvideli. Mislili smo namreč, da se bodo konec leta '74 naši delavci v njem že lahko hranili.

Obravnava predloga za delitev dohodka in OD

Predsedstvo ni dalo nobenih sugestij, namigov, kaj bi bilo treba v predlogu družbenega dogovora spremeniti ali dopolniti. Kot predlog zahteva, to prepušča delavskim svetom TOZD. Za to so ti pristojni. Pregledalo pa je pripombe in dopolnitve tistih delavskih svetov, ki so o predlogu že razpravljali. O njem sta razpravljala DS skupnih služb in DS zunanjega obrata - morebiti tudi kateri od drugih DS, vendar dokumentacije o razpravi predsedstvo oziroma taj-

ništvo organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij do seje še ni dobilo.

Pripombe je članom predsedstva nakazal Tone Šeliga, tajnik družbenopolitičnih organizacij. Tov. Tone je za sejo skrbno pripravil tudi vse drugo gradivo - razen poročila o obisku v SSSR, ki ga je kot član delegacije sestavil tov. Rahten in je tako obsežno, premišljeno in zanimivo, da ga bo treba objaviti posebej v Rudarju; v naslednji, novoletni številki.

V razpravo o pripombah je posegel tudi direktor ing. Mali, ki je dejal: "Pri delitvi dohodka oziroma OD se bomo verjetno morali točneje

držati republiškega dogovora in samoupravnega sporazuma rudnikov Slovenije, na občinski ravni pa se bomo poskušali dogovoriti za tisto, kar nam na rudniku bolj ustreza."

Ob koncu razprave je predsedstvo menilo, da naj se za člana RLV v 15-članski skupni komisiji za družbeni dogovor predlaga član TOZD skupne službe, ki je na delovnem mestu vodje oddelka za OD, norme in akorde.

Namesto sklepa

Direktor ing. Mali je na seji člane predsedstva obvestil o napredovanju akcije RLV za ustreznejšo ureditev otroškega dodatka in davka iz skupnega dohodka.

Dejal je, da so nas v njej podprli kolektiv Luke Koper in precej kolektivov v Mariboru in da so glasovi za to, da dohodek rudarjev od nadurnega dela ne bi vplival na njihovo pravico do otroškega dodatka in na doseganje osnove za plačevanje davka iz skupnega dohodka občanov - vse prodornejši!

Sicer pa vsi vemo, da sedanja zakonska določila o otroškem dodatku in plačevanju davka iz skupnega dohodka občanov povzročajo nezadovoljstvo vseh delavcev v naši republiki, ne samo rudarjev.

Zato se je na republiških organih že izoblikoval predlog, po katerem naj bi bila v letu 1974 davčna osnova za davek iz skupnega dohodka občanov 30 000 din /letos 25 000 din/. Poleg tega pa se bo pri doseganju davčne osnove seveda tudi prihodnje leto upoštevala odbitna postavka za vzdrževanega člana in vsakega nepreskrbljenega otroka skupnega gospodinjstva, kot se bodo upoštevale tudi druge z zakonom določene olajšave.

Kaj lahko pričakujemo novega v zvezi z otroškim dodatkom, pa preberite na zadnji strani, kjer objavljamo enega od člankov iz Delavske enotnosti z dne 10. novembra.

O nabavi cementa in EF opeke bodo prijavitelci obveščeni osebno.

Predsedstvo je potrdilo tudi sklepe upravnega odbora blagajne vzajemne pomoči. Po njih se bodo povečale nekatere samopomoči in vrednost novoletnih daril za otroke ponesrečenih članov kolektiva. Vrednost letošnjih novoletnih daril bo 800 din /lani 600 din/. Samopomoč bolnim nad 2 meseca bo odslej: če je vzrok B-nezgod - 150 din, če je vzrok navadna bolezen - 200 din, če pa je vzrok A-nezgod, samopomoč ostane takšna, kot je bila doslej. Samopomoč otrokom ponesrečenih članov se bo povečala na 150 in 200 din /doslej 120 in 150 din/.

Sklepe, ki jih je predsedstvo oblikovalo v zvezi s to sejo, bomo objavili hkrati s poročilom o

obisku naše sindikalne organizacije v SSSR v novoletni številki Rudarja.

Še to!

Objavljeni članek je resda obsežen, in prav je, da je tak - saj se tako nazorno vidi, da je tudi letošnje delo našega sindikata, zlasti njegovega predsedstva in izvršnih odborov OOS po TOZD, bilo obsežno.

/rb/

Ob vdoru reševavci ...

/Nadaljevanje s 1. strani/

... nedeljo, 30. decembra, in ponedeljek, 31. decembra.

Kljub temu, da je bilo v delovnem načrtu predvideno drugače, bodo namreč rudarji zaradi vodnega vdora delali tako 30. decembra /normalno, v vseh treh izmenah/, kot tudi 31. decembra /le v eni izmeni/.

Vdor in reševanje!

Navajamo razlago vodje PP ing. Janežiča in tehničnega direktorja ing. Pipuša.

Ing. JANEŽIČ - Do vdora vode je prišlo v soboto, 8. decembra, ob 10. uri zvečer, v kanalu BC na koti + 288 škalske jame; okoli 6 metrov za čelom C. Začetek vdora je opazil kop. Vavh iz RŠC; vode je pritekalo okoli 1 000 litrov v minuti.

Da bi vodo zadržali v vstopni progji za čelo A, so takoj začeli premeščati črpalke. Obenem so takoj začeli reševati elektro in druge naprave. Ob dveh ponoči s sobote na nedeljo, ko so z eno črpalke skoro že bili na mestu, se je vdor povečal na 4 000 - 5 000 litrov v minuti. Med pripravljanjem črpalke za delo so reševavci, okrepljeni z drugimi rudarji, odstranjevali ovire in reševali opremo iz vseh prog, po katerih se bi utegnila razliti voda. Vdor vode je med tem narasel na 8 000 - 10 000 litrov v minuti in začetki je bilo treba z reševanjem opreme in odstranjevanjem vodnih ovir proti jašku Preloge; premoga seveda ni bilo moč umakniti, zato pa ves les in druge materiale. Kmalu so bili zaprti tudi vhodi v osrednji predel jame Preloge in

steber 8. Ob 6.30 je voda prelila odvojni nadkop in ob 8. uri dosegla jašek Preloge.

Reševavci, predvideni za reševalno vajo, ojačani z moštvo iz jame, so se zagnali v čiščenje zbiralnikov in vodnih poti. Prvi naval vode, ki je nosil s sabo premog in pesek iz prog, je dobesedno zatrpal črpališče na koti ± 0 in - 62. Ujmo je premagala predvsem požrtvovalnost reševavcev, ki je brez primere. Maksimalni vodni pretok je nihal med 12 000 in 14 000 litri vode v minuti; zmogljivost črpališč v Škalah, na koti ± 0 in - 62 je sicer 25 000 litrov v minuti, a je zaradi nanosa peska in premoga bila močno oslABLJENA. Reševavci so si zato prizadevali, da vodo zadrže čim bliže vdora.

Do 10. decembra je bilo zaradi preplavljenega traku E 1 000 na koti - 62 Zahodno polje paralizirano. V stebru 8 pridobivanje ni zastalo. Ker na proizvodnjo iz škalske jame zaenkrat ne moremo računati, bo do nadaljnega moral VZHOD pridobivati 7 000 ton, ZAHOD 4 000 ton, steber 8 pa 1 000 ton premoga dnevno. Po usposobitvi čela C v stebru 8 bo od tam treba dobiti do 2 000 ton premoga dnevno.

Ing. PIPUŠ - Vdor je verjetno prišel po kakšni prelomnici za področjem nekdanjega pridobivanja z OMKT. V bližini vdora je malo tega prišlo

tudi do stebernega udara. Da čimbolj zanesljivo ugotovimo obnašanje vdora v prihodnje, smo povabili k sodelovanju skupino strokovnjakov iz geološkega zavoda v Ljubljani. Projekt RLV za odkopavanje v Škalah pa je že ob izdelavi pregledal rudarski inštitut v Ljubljani. Če bi vdor preprečil nadaljnje odkopavanje v Škalah, bi šlo v izgubo 4 - 5 milijonov ton rezerv premoga. Za zmanjšanje posledic vdora smo dobili iz Zagorja na posodo črpalke z zmogljivostjo 3 500 litrov/min. Še eno približno tolikšne zmogljivosti bomo dobili iz Idrije.

V drugem delu seje je svet delegatov sprejel sklepe:

- za čimprejšnji začetek delovanja organov delavske kontrole v TOZD in na RLV;
- za izdelavo poslovnika o delovanju organov upravljanja in delavske kontrole, zlasti delavske kontrole, in
- za izdelavo predloga letnega delovnega načrta RLV za leto 1974, ki bi ga morali obravnavati že oktobra, pa je bilo še preveč neznank za izdelavo /cene premoga v letu '74, podražitve materialov, stopnja inflacije ipd./.

Po zapiskih T. Šelige

Novo v Knjižnici

Ker število knjig v velenjski knjižnici občutno hitreje narašča, kakor pa število bralcev, smo se odločili, da te bomo sproti seznanjali z najboljšimi deli, ki nanovo prihajajo na police

Nevin Birsa STEKLENI VIHAR

To je že druga zbirka pesmi mladega slovenskega pesnika. Nekateri, že navajeni sodobnega pesniškega izraza, nekateri malo manj, se ob navidez zaprtih podobah vprašamo, kaj nam ta množica verzov pripoveduje. Ali nam sploh kaj govori, je zgolj razvajenim ušesom namenjeno zvončkljanje ali pa nekaj, kar je sicer, rahlo zastrto, pa, ko s premišljevanjem in potapljanjem v smisel odgrneš, vendarle nekaj pomeni ... Poezija Nevina Birsarja je bogata primerjav, pomenskosti, notranjega ritma. Birsar se s svojimi pesmimi vključuje v poseben slovstveni tok, ki se razvija ob najnovejših spoznanjih naravnih in humanističnih znanosti - o ogroženosti človeka in žive tvori sploh. Sam naslov - Stekleni vihar - je dovolj zgovoren. Steklo, kot podoba negibne snovi, ki brez svoje volje slepo služi človeku, ki mirno, statično funkcionira, to steklo se naenkrat razgiblje, prešine ga vihar, zaživi svoje lastno življenje, ne ozirajoč se na človeka in njegove potrebe. Smotrnosti in podrejenosti ni več, vse stvari se človeku uprejo, človek pogleda in se vpraša: - Je to še svet? Nekdaj je človek komuniciral samo s pripadniki svoje vrste, danes se mora zazreti v oči navidez mrtvemu materialu, ki mu uhaja iz rok - podivjan in sovražen. Nikoli ni bil človek tako sam, tako prozorno sam, nikoli ni bilo v steklu njegove prozornosti toliko viharja ...

Géza Gárdonyi ATILA BIČ BOŽJI

Gospod, nisem slišal samo ene tvoje pridige, toda ali boš o tem tudi drugim kaj razlagal?

"Ljudstvo me ne bi razumelo, saj me tudi ti ne razumeš, pa si izobražen mož. Morda čez nekaj tisoč let. Danes ljudje še potrebujejo čaranja in znamenja, ki jih lahko vidi telesno oko. Duhovno oko pa se v vas še ni odprlo."

Géza Gárdonyi

Roman madžarskega pisatelja Gárdonyija sodi v zvrst tako imenovane večerniške literature, ki nam daje ob domačnosti tople peči sredi zime prav svojevrsten užitek.

Zgodba je približno taka! Zeta je otrok revnih staršev. Da bi lahko plačali davek, ga morajo prodati za sužnja. Od prvega gospodarja, ki ravna z njim nečloveško, ga odkupi Priskos, ki ima visok položaj na cesarskem dvoru /Carigrad/. Pri tem človeku se Zeta izobraži do take mere, da ga lastnik uporablja za svetovavca. Po osemih letih ga osvobodi, vendar Zeta iz hvaležnosti ostane pri njem. Nekoč se odpravita v cesarjevem poslanstvu k Hunom, ki jih vodi Atilla, imenovan Flagellum dei - Bič božji.

V Atilovem taboru se Zeta zagleda v hčer vojaškega poveljnika - Emiko. Ko odpotuje "delegacija" nazaj, se Zeta ponoči ukrade iz skupine, napiše pismo hunskemu poveljniku, kot da mu ga Priskos podarja kot sužnja. S konjem se vrne v hunski tabor in tam sužnjači, samo da bi tu in tam videl Emiko. Ta mu sicer kaže določeno naklonjenost, vendar ga drži na pristojni razdalji. Ves ta čas se mu skuša približati prav tako lepa sužnja Džidija, a jo Zeta vselej grobo odbije. Zeta se udeleži Atilovega pohoda na zahod, da bi postal svoboden in bogat ter se potem poročil z Emiko. Vendar nihče ne opazi njegovih junaštev; ranjen in okužen se z zvijačo reši pri nekem škofu, ki ga vzljubi in zaradi izobraženosti celo postavi za naslednika. Za nameček še veliko podeduje, vendar se zavoljo

Emike odpove vsemu in zbeži nazaj k Hunom - za sužnja. Spet ga zaljubljena Džidiya preveč toplo pozdravi - Emika pa je preveč ravnodušna. Pri tem se pokaže, da je Emikin idol sam Atila, da vidi v njem boga in je od tega božanstva čisto zaslepljena.

Nekega dne Atila umrje, s tem pade v vodo tudi Zetovo upanje za osvoboditev. Ob pogrebu je določen za skupino najzvestejših službanih, ki bodo pri pokopu umorjeni. Vendar Zeta tega ne ve. Džidiya ga v tem smislu opozori, a jo grobo zavrne. Takrat ga Emika v imenu njegove ljubezni zaprosi, da bi zamenjala vloge. Sme jo celo poljubiti na usta ... Pogreb je končan, Emika je skupaj z najzvestejšimi sužnji prestreljena s puščico. Huni se spro med seboj, kdo jim bo vladal, Zeta pa začudo opazi, da je tudi Džidiya navsezadnje lepa - in skupaj pobegneta v Carigrad, kjer bosta srečno in bogato živela.

Gárdonyijevo pisanje ima seveda tudi nekaj slabosti - predvsem v nekoliko samovoljnem prestavljanju usod kot figur na šahovnici. Zeta prav v trenutku, ko so njegove možnosti pri Emiki največje, nenadoma opazi Džidijino lepoto in ji pokloni nekaj komplimentov. Prav tako je ves čas čutili, da je na strani Hunov, čeprav je hvalevredno, da dokazuje, kako barbarstvo ni rezervirano za noben narod - in civiliziranost prav tako ne ... /v.o./

ŠKODA - V torek, 27. novembra, so v Domu kulture najboljšim ekipam in posameznikom na letošnjih občinskih sindikalnih športnih igrah podelili pokale in priznanja. V devetih športnih panogah je tekmovalo prek tisoč delavcev. Ekipno so bili tudi letos najuspešnejši "Gorenjčani", ki so prejeli veliki prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta Velenje.

Naše ekipe so bile v skupni uvrstitvi na drugem mestu - in škoda je, da se te slovesnosti niso udeležili vsaj tisti z rudnika, ki so si priborili pokale in diplome, če se je že niso mogli udeležiti organizatorji športa in rekreacije.

Skupna uvrstitev ekip:

1. TGO Gorenje 2. RLV 3. RŠC 4. TEŠ
5. Vegrad 6. ERA 7. Vodovod in kleparstvo
Šoštanj 8. KOC 9. TUŠ 10. Društvo telesnih invalidov Velenje /L. Ojsteršek/

PODROČNI ODBOR ZSJ ZA ENERGETIKO GOSTOVAL PRI NAS - Naš rudnik je bil v ponedeljek, 3. decembra, gostitelj razširjene seje odbora za energetiko pri Sindikatu delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije.

Največ so razpravljali o resoluciji zvezne skupščine za družbenoekonomski razvoj v letu 1974. Soglasno so izrazili pomanjkljivost tega dokumenta, ki je največ v tem, da sploh ne obravnava energetike kot celote, pač pa z nekaj besedami omenja le elektroenergijo. Prav tako so se zavzeli za ukrepe, s katerimi bi spodbudili dotok mladih delavcev v rudnike, kar je prvi pogoj za večje količine energije.

V tem smislu so oblikovali tudi sklepe, ki jih bodo izročili ustreznim organom.

Sklepe odbora bomo objavili prihodnjič! /v.o./

V Delavskem klubu si še lahko rezervirate silvestrovanje - rezervacije so po 140 din.

RUDAR - priloga INFORMATOR

Glasilo kolektiva rudnika lignita Velenje, naslov splošne uprave: Velenje, Rudarska 6, telefon h.c. 85 020 • Za organizacijo izdavanja in urejanje skrbi služba za obveščanje • Odgovorni urednik Jelen Teodor • Naslov uredništva: Velenje, Prešernova 5 /kadrovsko-socialni sektor rudnika, soba 31/, telefon /interno/ 6-8 • Tisk: Tiskarna RLV - Velenje, Foitova 10 • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja enkrat mesečno in po potrebi • Naklada: 3 750 izvodov.

IZHODISČA ZA VALORIZACIJO CENZUSA IN OTROŠKIH DODATKOV

Vsem otrokom enak kos pogače

Republiška skupnost otroškega varstva terja čimprejšnjo uskladitev otroških dodatkov z gibanji življenjskih stroškov in osebnih dohodkov • Zaščititi bo treba predvsem delavske družine z veliko otrok in z nizkimi dohodki

Konec lanskega leta je republiška skupščina sprejela zakon o podaljšanju veljavnosti in dopolnitvi zakona o določitvi premoženjskega cenzusa kot pogoja za pravico do otroškega dodatka in njegove višine. Po tem zakonu imajo od aprila letos pravico do otroškega dodatka 95 din za prvega otroka in 120 din za vsakega nadaljnjega vsi tisti zaposleni upravičenci, katerih mesečni dohodek na družinskega člana lani ni presegel 900 din. Upravičenci, pri katerih je bil v tem času mesečni dohodek na družinskega člana manjši od 600 din, prejema za prvega otroka 160 din, za drugega in vse naslednje pa 200 din. Za težje prizadete otroke izplačujejo za 50 % višji otroški dodatek, samohranilci pa dobivajo 30 % več kot ostali. Denarne pomoči so deležni tudi otroci iz socialno šibkih kmečkih družin. Praviloma dobivajo pomoč tisti otroci, ki živijo v kmečkih gospodinjstvih, katerih katastrski dohodek ne presega 200 din na leto oziroma 600 din na družinskega člana.

„Pri zagotavljanju denarnih dajatev družinam in pri njihovem financiranju pa smo se letos soočili z vrsto problemov. Spričo njihovega socialno-političnega značaja smo morali o tem obvestiti tudi republiški IS,“ nam je dejala Majda Gaspari, predsednica republiške skupnosti otroškega varstva. „V enem letu, od lanskega do letoš-

notili otroški dodatek za 20 %. Tako se je tudi delež kritja povprečnih življenjskih stroškov za otroka pri sicer večjem dodatku, vendar nižjem cenzusu, zmanjšal od 33,2 % na 27 %, pri nižjem dohodku pa od 15,5 % na 13 %. Z zamrznitvijo otroškega dodatka so najbolj prizadete zaposlene družine z nizkimi dohodki na družinskega člana, ki skupno z otroškim dodatkom ne morejo kriti povprečnih življenjskih stroškov na otroka. Samo od lanskega oktobra do aprila letos so se mesečni stroški za otroka brez stroškov za vzgojo povečali od 659,25 na 728,38 din. Družin z nizkimi dohodki na družinskega člana pa je v Sloveniji zdaj že več kot 40.000, ki vzdržujejo preko 80.000 otrok.

Zato je republiška skupnost otroškega varstva upravičeno terjala, da je „treba že sredi letošnjega leta uskladiti višino otroškega dodatka s porastom življenjskih stroškov.“

Zaradi zamrznitve cenzusov in spričo višjih osebnih dohodkov je letos izgubilo pravico do dodatka najmanj 16 % upravičencev, tolikšnemu odstotku pa se je znižal tudi sam dodatek. To pomeni, da je letos kar tretjina upravičencev, ki so lani še prejeli otroške dodatke, le-te izgubila ali pa se ji je tako ali drugače zmanjšala družbena pomoč za vzdrževanje otrok.

„Tudi glede kroga upravičen-

cev do denarnih dajatev za vzdrževanje otrok so vse dosežanje razprave pokazale, da njihovega števila ne bi smeli zmanjševati za vsako ceno. Pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka bi morale imeti prednost socialno šibke družine, ne oziraje se na to, kako ustvarjajo svoj dohodek,“ meni Majda Gaspari.

USKLADITEV

Programske osnove na področju družbenega varstva otrok v Sloveniji za leto 1974 določajo med drugim, da je treba otroške dodatke usklajevati z gibanji osebnih dohodkov in življenjskih stroškov. Tako bi prepričali zmanjševanje števila upravičencev do dodatka, hkrati pa bi povečali pomoč družinam z nizkimi prejemki. Da pa bi zagotovili realno vrednost dajatev, ob tem pa zadržali dosežani krog upravičencev, bo treba posebej upoštevati uskladitev višine dodatkov in cenzusov za denarne dajatve z gibanji življenjskih stroškov in osebnih dohodkov.

To so navsezadnje zahtevale tudi mnoge delovne organizacije, predvsem pa njihove osnovne sindikalne organizacije, ki druga za drugo ugotavljajo, da so premoženjski cenzusi sorazmerno nizki, zato delavci s presežanjem norm ali z nadurnim delom izgubljajo pravico do otroškega dodatka. Izkušnje torej nedvoumno kažejo, da bi morali v bodoče zaščititi predvsem družine z večjim številom otrok in nizkimi prejemki.

Zato republiška skupnost otroškega varstva predlaga za oblikovanje novih otroških dodatkov za delavce dve varianti. Po prvi bi se cenzus valoriziral za toliko, kolikor bi znašalo povečanje povprečnih osebnih dohodkov v lanskem in letoš-

njem letu. Pri tem bi imeli pravico do dodatka vsi upravičenci, ki so to pravico uveljavili že v začetku letošnjega leta. Po drugi varianti naj bi se cenzus valoriziral za toliko, kolikor bo znašalo povečanje povprečnih osebnih dohodkov v letu 1973, upošteva se del povečanja povprečnih osebnih dohodkov v lanskem letu. Tako bi prišli do večjih otroških dodatkov tudi vsi tisti upravičenci, ki so letos zaradi zamrznitve in višjih osebnih dohodkov izgubili pravico do dodatka.

Glede višine otroškega dodatka predlaga republiška skupnost, da bi se dodatek za drugega in naslednje otroke valoriziral za toliko, kolikor se bodo letos povečali življenjski stroški, torej najmanj za 20 %, za prvega otroka pa naj bi dodatek ostal nespremenjen.

Po prvi varianti bi pri cenzusu do 700 din znašal otroški dodatek za drugega in naslednje otroke 240 din, pri cenzusu od 700 do 900 din 200 din, pri cenzusu od 900 do 1200 din pa 150 din. Predlagana višina otroških dodatkov se za vse tri cenzuse ne bi spremenila tudi z drugo varianto.

„Ko govorimo o valorizaciji otroškega dodatka, se obenem zavedamo, da bomo morali prihodnje leto skladno z ustavnimi načeli še bolj uveljaviti neposredno odločanje delovnih ljudi o načrtih in financiranju otroškega varstva v republiki. Uspehi bodo odvisni največ od pripravljenosti neposrednih proizvajalcev in njihove samoupravne organiziranosti, da združujejo čim več sredstev za urejanje pogojev in uspešen razvoj vseh naših otrok,“ je ob koncu dejala Majda Gaspari, predsednica republiške skupnosti otroškega varstva.

J VIRNIK

nega septembra, so se življenjski stroški štiričlanske družine v Sloveniji povečali za 17,3 %, povprečni stroški za otroka pa od 542,41 na 651,44 din ali za več kot 20 %. Oktobra lani so se otroški dodatki resda povečali za 11,8 %, vendar pa vzporedno s tem nismo valorizirali posebnih dodatkov za samohranilce in za težje prizadete otroke. Če bi torej hoteli ohraniti realno vrednost lanskih otroških dodatkov, bi jih morali že v začetku letošnjega leta valorizirati še za nadaljnjih 9,7 %. Vendar pa valorizacije nismo opravili zaradi zamrznjenega cenzusa in višine otroškega dodatka.

RAZVREDNOTENJE

Zamrznjen cenzus in višina dodatka, predvsem pa stalna rast življenjskih stroškov sta do konca letošnjega aprila razvred-

Uspeh zbiralne akcije za dom v Kumrovcu

Po TOZD so zbrali!

PP - 1 749 delavcev: 28 840 din. ZO - 220 delavcev: 2 685 din. SkS - 208 delavcev: 4 670 din. ESO - 278 delavcev: 4 210 din. PGM - 63 delavcev: 1 395 din. AP - 75 delavcev: 750 din. PZS - 38 delavcev: 410 din.

Dom borcev NOV in mladine v Kumrovcu bo tako z našim prispevkom za 42 960 dinarjev večji in lepši, mi pa zaradi tega najbrž nič manj revni. Revnejša bo verjetno večina izmed tistih 1 200 članov kolektiva, ki so akcijo za dom zavrnil, ker niso nič prispevali.

Drugače pa smo svoj dolg do doma izpolnili; morali bi zbrati 39 810 din, zbrali pa smo dobrih 3 000 dinarjev več.